

Trợ ngữ Bộ Kinh *Digha Nikaya*

1. Kinh Phạm võng (*Brahmajàla sutta*)

Tổng phạm m th nh t

1. Nh v y t i nghe. M t th i, Th Tôn đang đi trên con đ ng gi a Ràjagaha (V ng Xá) và Nalandà, cùng v i đ i chúng T -kheo kho ng năm trăm v . Lúc b y gi có Suppiya du sĩ ngo i đ o cũng đi trên con đ ng gi a Ràjagaha và Nalandà cùng v i đ t , thanh niên Brahmadata. Suppiya, du sĩ ngo i đ o dùng vô s ph ng ti n h y bán Ph t, h y bán Pháp, h y bán Tăng, còn đ t c a du sĩ ngo i đ o Suppiya, thanh niên Brahmadata, l i dùng vô s ph ng ti n tán thán Ph t, tán thán Pháp, tán thán Tăng. Nh v y c hai th y trò nói nh ng l i hoàn toàn t ng ph n nhau trong khi đi sau l ng đ c Ph t và chúng T -kheo.

2. R i Th Tôn đ n ngh m t đêm t i Ambalatthikà, nhà ngh mát c a vua, cùng v i chúng T -kheo. Suppiya, du sĩ ngo i đ o cũng đ n ngh m t đêm t i Ambalatthikà, nhà ngh mát c a vua, cùng v i đ t , thanh niên Brahmadata. T i đây, du sĩ ngo i đ o Suppiya cũng dùng vô s ph ng ti n h y bán Ph t, h y bán Pháp, h y bán Tăng, còn ng i đ t c a du sĩ ngo i đ o Suppiya, thanh niên Brahmadata, l i dùng vô s ph ng ti n tán thán Ph t, tán thán Pháp, tán thán Tăng. Nh v y c hai th y trò nói nh ng l i t ng ph n nhau trong khi đi sau l ng Th Tôn và chúng T -kheo.

3. Và khi đêm v a m i tàn, m t s l n ch Tăng, sau khi th c d y, đã ng i h p t i m t gian nhà hình tròn và câu chuy n sau đây đ c bàn đ n gi a ch Tăng.

- Nay các Hi n gi , th t k di u thay! Nay các Hi n gi , th t hy h u thay! Th Tôn, đ ng Toàn Tri, Toàn K i n, đ ng A-la-hán, b c Chánh Đ ng Giác, đã th u hi u s xu h ng sai khác c a chúng sanh. Suppiya, k du sĩ ngo i đ o này dùng vô s ph ng ti n h y bán Ph t, h y bán

Pháp, hý báng Tăng. Còn đt du sĩ ngoi đo Suppiya, thanh niên Brahmadata li dùng vô s phng tin, tán thán Pht, tán thán Pháp, tán thán Tăng. Nh v y c hai th y trò đã nói nhng li hoàn toàn tng phn trong khi đi sau lng Th Tôn và chúng T-kheo.

4. Lúc b y gi Th Tôn đ c bit câu chuy n đang bàn gi a ch Tăng, li n đ n t i gian nhà hình tròn và ng i xu ng trên ch đã so n s n. Sau khi ng i xu ng, Th Tôn nói v i các v T-kheo :

- Nay các T-kheo, câu chuy n gì đ c bàn đ n trong khi các ng i ng i h p t i ch này? V n đ gì đã đ c b d ch a nói xong?

Nghe nói nh v y, các T-kheo b ch Th Tôn:

- B ch Th Tôn! T i đây, khi đêm v a m i tàn, chúng con sau khi đ y, ng i h p t i n i gian nhà hình tròn và gi a chúng con, câu chuy n sau đây đ c bàn đ n: "Nay các Hi n gi , th t k di u thay! Nay các Hi n gi , th t hy h u thay! Th Tôn, đ ng Toàn Tri, Toàn Kí n, đ ng A-la-hán, b c Chánh Đ ng Giác, đã th u hi u s xu h ng sai khác c a chúng sanh. Suppiya, k du sĩ ngoi đo này dùng vô s phng tin h y báng Pht, h y báng Pháp, h y báng Tăng. Còn đt du sĩ ngoi đo Suppiya, thanh niên Brahmadata li dùng vô s phng tin, tán thán Pht, tán thán Pháp, tán thán Tăng. Nh v y c hai th y trò đã nói nhng li hoàn toàn tng phn trong khi đi sau lng Th Tôn và chúng T-kheo". B ch Th Tôn, đó là câu chuy n đang bàn đ n n a ch ng c a chúng con khi Th Tôn đ n!

5. - Nay các T-kheo, n u có ng i h y báng Ta, h y báng Pháp hay h y báng Tăng, các ng i ch có vì v y sanh lòng công phn, t c t i, tâm sanh phi n mu n. Nay các T-kheo, n u có ng i h y báng Ta, h y báng Pháp hay h y báng Tăng, và n u các ng i sanh lòng công phn, t c t i, tâm sanh phi n mu n, th i nh v y s có h i cho các ng i. N u có ng i h y báng Ta, h y báng Pháp hay h y báng Tăng, và n u các ng i công phn và phi n mu n, th i các ng i có th bit đ c li nói c a nhng k y là đúng hay sai l c chng?

- B ch Th Tôn, không th đ c!

- Nay các T-kheo, khi có ng i h y bán Ta, h y bán Pháp hay h y bán Tăng, các ng i phải nói rõ nh ng đi m không đúng s th t là không đúng s th t: - "Nh th này, đi m này không đúng s th t; nh th này, đi m này không chính xác; vi c này không có gi a chúng tôi; vi c này không x y ra gi a chúng tôi".

6. Nay các T-kheo, n u có ng i tán thán Ta, tán thán Pháp, hay tán thán Tăng, th i các ng i không nên hoan h , vui m ng, tâm không nên thích thú. Nay các T-kheo, n u có ng i tán thán ta, tán thán Pháp hay tán thán Tăng, mà n u các ng i hoan h , vui m ng và thích thú th i s có h i cho các ng i. Nay các T-kheo, n u có ng i tán thán Ta, tán thán Pháp hay tán thán Tăng, th i các ng i hãy công nh n nh ng gì đúng s th t là đúng s th t: "Nh th này, đi m này đúng s th t, nh th này, đi m này chính xác, vi c này có gi a chúng tôi, vi c này đã x y ra gi a chúng tôi".

7. Nay các T-kheo, th t ch thu c các v n đ không quan tr ng, nh nh t, ch thu c gi i lu t mà k phạm phu tán thán Nh Lai. Nay các T-kheo, th nào là nh ng v n đ không quan tr ng, nh nh t, ch thu c gi i lu t mà k phạm phu tán thán Nh Lai?

(Ti u Gi i)

8. Sa-môn Gotama t b sát sanh, tránh xa sát sanh, b tr ng, b ki m, bi t tầm quý, có lòng t , s ng th ng xót đ n h nh phúc c a t t c chúng sanh và loài h u tình. - Nay các T-kheo, đó là i tán thán Nh Lai c a k phạm phu.

Sa-môn Gotama t b l y c a không cho, tránh xa s l y c a không cho, ch l y nh ng v t đã cho, ch mong nh ng v t đã cho, t s ng thanh t nh không có tr m c p. - Nay các T-kheo, đó là nh ng i tán thán Nh Lai c a k phạm phu.

Sa-môn Gotama t b tà h nh, t nh tu ph m h nh, s ng gi i thoát, t b dâm d c hèn h . Nay các T-kheo, đó là nh ng i tán thán Nh Lai c a k phạm phu.

9. Sa-môn Gotama t b nói láo, tránh xa nói láo, nói nh ng l i chân th t, y ch n i s th t, ch c ch n, đáng tin c y, không l a g t, không ph n l i l i h a đ i v i đ i. Nay các T-kheo, đó

là nh ng l i tán thán Nh Lai c a k phàm phu.

Sa-môn Gotama t b nói hai l i, tránh xa nói hai l i; nghe đ u gì ch này, không đi nói đ n ch kia đ sanh chia r nh ng ng i n y; nghe đ u gì ch kia, không đi nói v i nh ng ng i này đ sanh chia r nh ng ng i kia. Nh v y Sa-môn Gotama s ng hòa h p nh ng k ly gián, tăng tr ng nh ng k đã hòa h p, hoan h trong hòa h p, nói nh ng l i đ a đ n hòa h p. Nay các T -kheo, đó là nh ng l i tán thán Nh Lai c a k phàm phu.

Này các T -kheo, Sa-môn Gotama t b l i nói đ c ác, tránh xa l i nói đ c ác, nh ng l i nói không l i l m, đ p tai, đ th ng, thông c m đ n tâm, tao nhã, đ p lòng nhi u ng i, vui lòng nhi u ng i, Sa-môn Gotama nói nh ng l i nh v y. Nay các T -kheo, đó là nh ng l i tán thán Nh Lai c a k phàm phu.

Này các T -kheo, Sa-môn Gotama t b l i nói ng , tránh xa l i nói ng , nói đúng th i, nói nh ng l i chân th t, nói nh ng l i có ý nghĩa, nói nh ng l i v Chánh pháp, nói nh ng l i v Lu t, nói nh ng l i đáng đ c gìn gi , nh ng l i h p th i, thu n lý, có m ch l c h th ng, có ích l i. - Nay các T -kheo, đó là nh ng l i tán thán Nh Lai c a k phàm phu.

10. Sa-môn Gotama không làm h i đ n các h t gi ng và các lo i cây c ; Sa-môn Gotama dùng m i ngày m t b a, không ăn ban đêm, t b không ăn ban đêm, t b không ăn phi th i. Sa-môn Gotama t b không đi xem múa, hát, nh c, di n k ch. Sa-môn Gotama t b không trang s c b ng vòng hoa, h ng li u, d u thoa và các th i trang. Sa-môn Gotama t b không dùng gi ng cao và gi ng l n. Sa-môn Gotama t b không nh n vàng và b c. Sa-môn Gotama t b không nh n các h t gi ng. Sa-môn Gotama t b không nh n th t s ng. Sa-môn Gotama t b không nh n đàn bà, con gái. Sa-môn Gotama t b không nh n nô t gái và trai. Sa-môn Gotama t b không nh n c u và dê. Sa-môn Gotama t b không nh n gia c m và heo. Sa-môn Gotama t b không nh n voi, bò, ng a và ng a cái. Sa-môn Gotama t b không nh n ru ng n ng đ t đai. Sa-môn Gotama t b không phá i môi gi i ho c t mình làm môi gi i. Sa-môn Gotama t b không buôn bán. Sa-môn Gotama t b các s gian l n b ng cân, ti n b c và đo l ng. Sa-môn Gotama t b các tà h nh, nh h i l , gian trá, l a đ o. Sa-môn Gotama t b không làm th ng t n, sát h i, câu thúc, b c đ o t, tr m c p, c p phá. - Nay các T -kheo, đó là nh ng l i tán thán Nh Lai c a k phàm phu.

(Trung Gi i)

11. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n còn s ng làm h i các h t gi ng và cây c i. Nh các h t gi ng t r sanh, h t gi ng t ngành cây sanh, h t gi ng t đ t sanh, h t gi ng t chi t cây sanh và th năm là h t gi ng t h t gi ng sanh. Còn Sa-môn Gotama thì không làm h i h t gi ng hay cây c i nào. - Này các T -kheo, nh v y ng i phạm phu tán thán Nh Lai.

12. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n còn s ng c t ch a và th h ng các đ v t. Nh c t ch a các món ăn, c t ch a các đ u ng, c t ch a v i, c t ch a xe c , c t ch a các đ n m, c t ch a các h ng li u, c t ch a các m v . Còn Sa-môn Gotama thì t b không c t ch a các v t trên. - Này các T -kheo, nh v y ng i phạm phu tán thán Nh Lai.

13. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n còn s ng theo các du hí không chân chánh nh múa, hát, nh c, k ch, ngâm v nh, nh p tay, t ng chú, đánh tr ng, di n các tu ng th n tiên, m i v , đ u voi, đ u ng a, đ u trâu, đ u bò đ c, đ u dê, đ u c u, đ u gà, đ u chim cun cút, đ u g y, đ u quy n, đ u v t, đánh gi c gi , dàn tr n, thao đ t, di n binh. Còn Sa-môn Gotama thì t b các lo i du hí không chân chánh nh trên. - Này các T -kheo, nh v y ng i phạm phu tán thán Nh Lai.

14. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n còn s ng đánh bài và theo các trò gi i trí nh c tám hình vuông, c m i hình vuông, c trên không, trò ch i trên đ t, ch b c vào nh ng ô có quy n b c, trò ch i quăng th r i ch p nh ng không cho s p đ ng th , ch i súc s c, ch i khăng, l y tay làm vi t, ch i banh, ch i th i kèn b ng lá, ch i xe con, ch i cung nh , ch i đoán ch vi t thi u trên không hay trên l ng, ch i đoán t t ng, ch i b t ch c b đ i u. Còn Sa-môn Gotama thì t b đánh bài và các lo i gi i trí nh trên. - Này các T -kheo, nh v y ng i phạm phu tán thán Nh Lai.

15. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, cũng v n s ng dùng các gi ng cao và gi ng l n nh gh bành, gh dài, n m tr i gi ng b ng len, v i tr i gi ng nhi u t m nhi u màu, ch n len tr ng, ch n len thêu bông, n m bông, n m thêu hình các con thú, m n b ng lông thú c hai phía, m n b ng lông thú m t phía, m n có đ i nh c, m n b ng l a, t m th m l n có th ch a m i sáu ng i múa, n m voi, n m ng a, n m xe, n m b ng da s n đ ng khâu l i v i nhau, n m b ng da con s n đ ng g i là kadali, t m kh m v i l u che phía trên, gh dài có đ u g i chân màu đ . Còn Sa-môn Gotama thì t b không dùng các gi ng cao và gi ng l n nh trên. - Này các T -kheo, nh v y ng i phạm phu tán thán Nh Lai.

16. Trong khi mt s Sa-môn, Bà-la-môn đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, cũng v n s ng dùng các đ trang s c và m ph m. Nh thoa đ u, đ m bóp, t m, đ p tay chân cho m m đ o, g ng, kem đánh m t, vòng hoa và ph n son, ph n m t, sáp m t, vòng tay, tóc gi trên đ u, g y c m tay, ng thu c, g m, l ng, dép thêu, khăn đ u, ng c, ph t tr n, v i tr ng có vi n tua dài. Còn Sa-môn Gotama thì t b không dùng các lo i trang s c và m ph m nh trên. Này các T -kheo, nh v y ng i phàm phu tán thán Nh Lai.

17. Trong khi mt s Sa-môn, Bà-la-môn, đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n còn s ng nói nh ng câu chuy n vô ích, t m th ng nh câu chuy n v vua chúa, câu chuy n v ăn tr m, câu chuy n v đ i th n, câu chuy n v binh lính, các câu chuy n hải hùng, câu chuy n v chi n tranh, câu chuy n v đ ăn, câu chuy n v đ u ng, câu chuy n v v i m c, câu chuy n v gi ng n m, câu chuy n v vòng hoa, câu chuy n v h ng li u, câu chuy n v bà con, câu chuy n v xe c , câu chuy n v làng xóm, câu chuy n v th t , câu chuy n v thành ph , câu chuy n v qu c đ , câu chuy n v đàn bà, câu chuy n v đàn ông, câu chuy n v v anh hùng, câu chuy n bên l đ ng, câu chuy n t i ch l y n c, câu chuy n v ng i đã ch t, các câu chuy n t p tho i, câu chuy n v hi n tr ng c a th gi i, hi n tr ng c a đ i đ ng, câu chuy n v s hi n h u và s không hi n h u. Còn Sa-môn Gotama t b không nói nh ng câu chuy n vô ích, t m th ng k trên. - Này các T -kheo, nh v y ng i phàm phu tán thán Nh Lai.

18. Trong khi mt s Sa-môn, Bà-la-môn đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n còn s ng bàn lu n tranh ch p, nh nói: "Ng i không bi t pháp và lu t này, tôi bi t pháp và lu t này. Sao ng i có th bi t pháp và lu t này? Ng i đã ph m vào tà ki n, tôi m i th t đúng chánh ki n; l i nói c a tôi m i t ng ng, l i nói c a ng i không t ng ng; l i nói c a ng i không t ng ng, nh ng đ i u đáng nói tr c ng i l i nói sau, nh ng đ i u đáng nói sau ng i l i nói tr c, ch ki n c a ng i đã b bài bác; câu nói c a ng i đã b thách đ u; ng i đã b thuy t b i. Hãy đ n mà gi i v y l i nói y; n u có th đ c, g ng thoát ra kh i l i bí". Còn Sa-môn Gotama thì t b nh ng cu c bi n lu n tranh ch p đã k trên. - Này các T -kheo, nh v y ng i phàm phu tán thán Nh Lai.

19. Trong khi mt s Sa-môn, Bà-la-môn đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n còn s ng cho đ a các tin t c, ho c t đ ng làm môi gi i, nh cho các vua, cho các đ i th n c a vua, cho các v Sát-đ -l , cho các v Bà-la-môn, cho các gia ch , cho các thanh niên và nói r ng: "Hãy đi đ n ch y, hãy đi l i ch kia; mang cái này l i, đ m cái này đ n ch kia". Còn Sa-môn Gotama thì t b không cho đ a các tin t c và t đ ng làm môi gi i. Nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

20. Trong khi mt s Sa-môn, Bà-la-môn, đ u đã dùng các món ăn do tín thí cúng đ ng, v n

còn sng l a đ o, nói i si m nh, g ý, dèm pha, l y l i c u i. Còn Sa-môn Gotama thì t b không l a đ o và si m nh nh trên. Nay các T-kheo, nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

(Đ i Gi i)

21. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, d u đã dùng các món ăn do tín thí cúng d ng, v n còn t nuôi sng bng nhng tà h nh nh xem t ng tay chân, chiêm t ng, tri u t ng, m ng t ng, thân t ng, d u chu t c n, t l a, t mu ng, dùng mi ng phun h t c i v.v... vào l a, t v lúa, t t m, t g o, t th c tô, t d u, t máu, khoa xem chi ti t, khoa xem đ a lý, khoa xem m ng, khoa c u th n ban ph c, khoa c u ma qu , khoa dùng bùa chú khi trong nhà bng đ t, khoa r n, khoa thu c đ c, khoa b c p, khoa chim, khoa chim qu , khoa đoán s m ng, khoa ng a tên b n, khoa bi t ti ng nói c a chim. Còn Sa-môn Gotama thì tránh xa nhng tà h nh k trên. - Nay các T-kheo, nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

22. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, d u đã dùng các món ăn do tín thí cúng d ng, v n còn nuôi sng mình bng nhng tà m ng nh xem t ng các hòn ng c, t ng que g y, t ng áo qu n, t ng g m ki m, t ng mũi tên, t ng cây cung, t ng vũ khí, t ng đàn bà, t ng đàn ông, t ng thi u niên, t ng thi u n , t ng đ y t nam, t ng đ y t n , t ng voi, t ng ng a, t ng trâu, t ng bò đ c, t ng bò cái, t ng dê, t ng c u, t ng gia c m, t ng chim cun cú t, t ng con c c kè, t ng v t tai dài, t ng ma, t ng thú v t. Còn Sa-môn Gotama thì t b nhng tà m ng k trên.

- Nay các T-kheo, nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

23. Trong khi m t s Sa-môn, Bà-la-môn, d u đã dùng các món ăn do tín thí cúng d ng, v n còn t nuôi sng bng nhng tà m ng nh đoán tr c: Vua s ti n quân, vua s lui quân; vua b n x s t n công, vua ngo i bang s tri t th i; vua ngo i bang s t n công, vua b n x s tri t th i; vua b n x s th ng tr n, vua ngo i bang s b i tr n; vua ngo i bang s th ng tr n, vua b n x s b i tr n. Nh v y s có s th ng tr n cho phe bên này, s có s th t b i cho phe bên kia. Còn Sa-môn Gotama thì t b nhng tà m ng k trên.

- Nay các T-kheo, nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

24. Trong khi môt s Sa-môn, Bà-la-môn, đũ đã dùng các món ăn do tín thí cúng đũng, v n còn t nuôi sng bng nhng tà mng nh đoán trc s có nguyt thc, s có nh t thc, s có tinh thc; môt trắng, môt tr i s đi đũng chánh đũ o, môt trắng, môt tr i s đi ngoài chánh đũ o, các tinh tú s đi đũng chánh đũ o, các tinh tú s đi ngoài chánh đũ o, s có sao băng, s có l a cháy các phng hng, s có đng đũt, s có sm tr i, môt trắng, môt tr i, các sao s m c, l n, s m, s sáng, nguyt thc s có k t qu nh th này, nh t thc s có k t qu nh th này, tinh thc s có k t qu nh th này, môt trắng môt tr i đi đũng chánh đũ o s có k t qu nh th này, môt trắng môt tr i đi ngoài chánh đũ o s có k t qu nh th này, các tinh tú đi đũng chánh đũ o s có k t qu nh th này, sao băng s có k t qu nh th này, l a cháy các phng hng s có k t qu nh th này, đng đũt s có nhng k t qu nh th này, sm tr i s có k t qu nh th này, môt trắng, môt tr i, các sao m c, l n, m, sáng, s có k t qu nh th này. Còn Sa-môn Gotama thì tránh xa, không t nuôi sng bng nhng tà mng k trên. - Này các T-kheo, nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

25. Trong khi môt s Sa-môn, Bà-la-môn, đũ đã dùng các món ăn do tín thí cúng đũng, v n còn t nuôi sng bng nhng tà mng nh đoán trc s có nhi u m a, s có đũi h n, s đũ c mùa, s m t mùa, s đũ c an n, s có hi m h a, s có bnh, s không có bnh, hay làm các ngh nh đũm trên ngón tay, k toán, cng s l n, làm th, làm theo th tình. Còn Sa-môn Gotama tránh xa các tà hnh k trên. - Này các T-kheo, nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

26. Trong khi môt s Sa-môn, Bà-la-môn, đũ đã dùng các món ăn tín thí cúng đũng, v n còn t nuôi sng bng nhng tà mng. Nh s p đũt ngày lành đũ r c dũu hay r, l a ngày gi t t đũ hòa gi i, l a ngày gi t t đũ chia r, l a ngày gi t t đũ đũi n, l a ngày gi t t đũ m n hay tiêu ti n, dùng bũa chú đũ giúp ngũi đũ c may m n, dùng bũa chú đũ khi n ngũi b r i ro, dùng bũa chú đũ phá thai, dùng bũa chú làm cụng l i, dùng bũa chú khi n quai hàm không c đũng, dùng bũa chú khi n cho ngũi ph i b tay xu ng, dùng bũa chú khi n cho tai b đũ c, h i gũng soi, h i phù đũng, thi u n, h i thiên thũn đũ bi t h a ph c, thũ môt tr i, thũ đũi đũ a, phun ra l a, cũ Siri thũn tài. Còn Sa-môn Gotama tránh xa các tà mng k trên. - Này các T-kheo, nh v y k phàm phu tán thán Nh Lai.

27. Trong khi môt s Sa-môn, Bà-la-môn, đũ đã dùng các món ăn do tín thí cúng đũng, v n còn t nuôi sng bng nhng tà mng nh dùng các o thu t đũ đũ c yên n, đũ khũ i làm các đũũ đã hũ a, đũ đũ c che chũ khi i trong nhà đũt, đũ đũng đũ c thũ nh, đũ làm ngũi li t đũng, đũ tìm đũt tũt làm nhà, đũ cũu phũ c cho nhà mũi, l r a miũng, l hy sinh, làm cho mũ a, làm cho xũ, bài tiũt các nhũ bũ n vũ phía trên, bài tiũt các nhũ bũ n vũ phía đũũi, tũ y tũ nh trong đũũ, thoa đũũ trong tai, nhũ thuũ c mũt, cho thuũ c qua l mũi, xũ c thuũ c mũt, thoa đũũ cho mũt, chũ a bũ nh đũũ mũt, làm thũ y thuũ c mũ xũ, chũ a bũ nh cho con nĩt, cho uũng thuũ c làm

bng các lo i r cây, ngăn ng a công hi u c a thu c. Còn Sa-môn Gotama tránh xa các tà mng k trên. - Này các T-kheo, nh v y k phạm phu tán thán Nh Lai.

Này các T-kheo, đ y là nh ng v n đ không quan trng, nh nh t, ch thu c gi i lu t mà k phạm phu dùng đ tán thán Nh Lai.

28. Này các T-kheo, i có nh ng pháp khác, sâu kín, khó th u, khó ch ng, t ch t nh, m di u, v t ngoài t m c a lu n lý suông, t nh ch nh ng ng i trí m i nh n hi u. Nh ng pháp y Nh Lai đã t ch ng tri, giác ng và tuyên thuy t. Và chính nh ng pháp y nh ng ai nh th t chân chánh tán thán Nh Lai m i nói đ n.

Này các T-kheo, th nào là nh ng pháp sâu kín, khó th y, khó ch ng, t ch t nh, m di u, không th nh n hi u b i lu n lý suông, t nh , ch nh ng ng i trí m i có th nh n hi u. Nh ng pháp y Nh Lai đã t ch ng tri, giác ng và tuyên thuy t, và chính nh ng pháp y nh ng ai nh th t chân chánh tán thán Nh Lai m i nói đ n?

(62 lo i Tà kī n)

29. Này các T-kheo có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, lu n bàn v quá kh t i s , ch p ki n v quá kh t i s , y c v quá kh t i s , đ x ng nhi u s ki n sai khác, v i m i tám lu n ch p. Và y ch theo gì, căn c theo gì, nh ng Sa-môn, Bà-la-môn y lu n bàn v phía quá kh t i s , ch p ki n v quá kh t i s , y c v quá kh t i s , đ x ng ra nhi u s ki n sai khác v i m i tám lu n ch p?

30. Này các T-kheo, có m t s Sa-môn, Bà-la-môn, ch tr ng Th ng trú lu n, ch p r ng: "B n ngã v th gi i là th ng còn" v i b n lu n ch p. Và nh ng Sa-môn, Bà-la-môn này, y ch gì, căn c gì, ch tr ng Th ng trú lu n, và ch p b n ngã và th gi i là th ng còn v i b n lu n ch p?

31. Này các T-kheo, nh nhi t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng đ t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh; khi tâm nh p đ nh, v y nh đ c nhi u đ i s ng quá kh , nh m t đ i, hai đ i, ba đ i, b n đ i, năm đ i, m i đ i, trăm đ i, ngàn đ i, trăm ngàn đ i,

vô số trăm đời, vô số ngàn đời, vô số trăm ngàn đời, như rằng: Khi được sanh tại chỗ này, tôi đã sống với tên như thế này, giòng họ như thế này, giai cấp như thế này, ăn uống như thế này, làm việc như thế này, tu tập như thế này. Tôi chắc chắn đi, tôi là được sanh đời này kia. Tại chỗ này, tôi đã sống tên như thế này, giòng họ như thế này, giai cấp như thế này, ăn uống như thế này, làm việc như thế này, tu tập như thế này. Tôi chắc chắn đi tôi được sanh tại chỗ này". Như vậy nghiệp như thế này quá khổ, với nghiệp được đi tìm và nghiệp chi tiết. Nghiệp như thế này nói rằng: "Bản ngã và thế giới là thế giới ng trú, bất sanh, vĩnh cửu như đức núi, như trụ đá; còn nghiệp lo âu tình kia thì là u chuyển luân hồi, chắc chắn đi sanh lại, tuy vậy chúng vẫn thế giới ng trú. Tại sao vậy? Vì rằng tôi do như thế giới tâm, như thế giới tinh thần, như thế giới cảm nhận, như thế giới không phóng dật, như thế giới chánh niệm... còn nghiệp lo âu tình kia thì là u chuyển luân hồi, chắc chắn đi sanh lại, tuy vậy chúng vẫn thế giới ng trú".

Này các Tỳ-kheo đó là lập trình thế giới này, y như thế đó, căn cứ thế đó, một số nghiệp và Sa-môn, Bà-la-môn, chắc chắn thế giới ng trú luân, và chắc chắn rằng bản ngã và thế giới là thế giới ng còn.

32. Trình bày hai thế giới, có nghiệp Sa-môn, Bà-la-môn y như thế, căn cứ thế, chắc chắn thế giới ng trú luân, và chắc chắn rằng bản ngã và thế giới là thế giới ng còn?

Này các Tỳ-kheo, thế giới này có Sa-môn hay Bà-la-môn, như thế giới tâm, như thế giới tinh thần, như thế giới cảm nhận, như thế giới không phóng dật, như thế giới chánh niệm, nên tâm như thế, khi tâm như thế, với vậy như thế được như thế quá khổ, như thế một thành kiếp hoạn kiếp, hai thành kiếp hoạn kiếp, ba thành kiếp hoạn kiếp, nhiều thành kiếp hoạn kiếp; như rằng: "Khi được sanh tại chỗ này, tôi đã sống với tên như thế này, giòng họ như thế này, giai cấp như thế này, ăn uống như thế này, làm việc như thế này... còn nghiệp lo âu tình kia thì là u chuyển luân hồi, chắc chắn đi sanh lại, tuy vậy chúng vẫn thế giới ng trú".

Này các Tỳ-kheo, đó là lập trình thế giới hai, y như thế đó, căn cứ thế đó, một số nghiệp Sa-môn, Bà-la-môn, chắc chắn thế giới ng trú luân và chắc chắn rằng, bản ngã và thế giới là thế giới ng còn.

33. Trình bày ba thế giới, nghiệp Sa-môn hay Bà-la-môn, y như thế, căn cứ thế, chắc chắn thế giới ng trú luân, và cho rằng bản ngã và thế giới là thế giới ng còn?

Này các Tỳ-kheo, thế giới này có Sa-môn hay Bà-la-môn, như thế giới tâm, như thế giới tinh thần, như thế giới cảm nhận

36. Nay các T-kheo, Nh Lai tu tri nh th này: "Nh ng s ki n y, ch p tr c nh v y, ch p th nh v y, s đ a đ n nh ng cõi thú nh v y, s tác thành nh ng đ nh m ng nh v y". Nh Lai bi t nh v y, Ngài l i bi t h n th n a, và Ngài không ch p s tri y. Nh không ch p tr c s tri y, n i tâm ch ng đ c t ch t nh. Ngài nh th t bi t s t p kh i, s di t tr c a các th , v ng t, nh ng nguy hi m và s xu t ly c a chúng. Nh bi t v y, nay các T-kheo, Nh Lai đ c gi i thoát hoàn toàn, không có ch p th .

37. Nh ng ch p pháp y, nay các T-kheo, là nh ng pháp sâu kín, khó th y, khó ch ng, t ch t nh, m di u, v t ngoài t m c a lu n lý suông, t nh , ch nh ng ng i có trí m i có th phân bi t. Nh ng pháp y, Nh Lai đã th ng tri, giác ng và tuyên thuy t; và chính nh ng pháp y, nh ng ai nh th t chân chánh tán thán Nh Lai m i nói đ n.

T ng ph m th hai

1. Nay các T-kheo, l i có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn đ i v i m t h ng h u tình và vô th ng đ i v i m t h ng h u tình khác, v i b n lu n ch p. Và nh ng Sa-môn, Bà-la-môn y, y ch gi, căn c gi ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn đ i v i m t h ng h u tình và vô th ng đ i v i m t h ng h u tình khác, v i b n lu n ch p?

2. Nay các T-kheo, có m t th i đ n m t giai đ o n nào đó, sau m t th i h n r t lâu, th gi i này chuy n ho i. Trong khi th gi i chuy n ho i, các lo i h u tình ph n l n sanh qua cõi Abhassara (Quang Âm thiên). t i đ y, nh ng lo i chúng sanh này do ý sanh, nuôi s ng b ng h , t chi u hào quang, phi hành trên h không, s ng trong s quang vinh, và s ng nh v y m t th i gian khá dài.

3. Nay các T-kheo, có m t th i đ n m t giai đ o n nào đó, sau m t th i h n r t lâu, th gi i này chuy n thành. Trong khi th gi i này chuy n thành, Ph m cung đ c hi n ra, nh ng tr ng không. Lúc b y gi , m t h u tình, ho c th m ng đã t n, hay ph c báo đã t n, m ng chung t Quang Âm thiên, sanh qua Ph m cung tr ng r ng y. V y t i đ y, do ý sanh, nuôi s ng b ng h , t chi u hào quang, phi hành trên h không, s ng trong s quang vinh, và s ng nh v y trong m t th i gian khá dài.

4. Vì này, tôi chỉ vậy, sau khi sống lâu mình như vậy, khi ý chán nản, không hoan hỷ và có kẻ vậy: "Mong sao có các loài hữu tình khác, cũng đến tôi chỉ này!" Lúc bấy giờ, các loài hữu tình khác, hoặc thọ mạng đã tận, hay phước báo đã tận, bèn mệnh chung và tái thân Quang Âm thiên, sanh qua Phạm cung để làm bạn với vô hữu tình kia. Như người hữu tình đi đày cũng do ý sanh, nuôi sống bằng hạt, tưới chiếu hào quang, phi hành trên hư không, sống trong sự quang vinh, và sống như vậy, trong một thời gian khá dài.

5. Lúc bấy giờ, này các Thọ-kheo, vô hữu tình đều tiên sanh qua nghĩ rằng: "Ta là Phạm thiên, Đệ tử Phạm thiên, Toàn năng, Tôi thọ mạng, Bị nhân nhãn, Thọ thọ tôn, Thọ thọ đức, Sáng tỏ chỗ, Hóa sanh chỗ, Đệ tử tôn, Chúa tối mầu nhiệm, đức Thọ thọ, Thọ phước các chúng sanh đã và sẽ sanh. Như người loài hữu tình đày do chính ta sanh ra. Tôi sao vậy? Vì chính do ta khi niệm: Mong sao các loài hữu tình khác cũng đến tôi chỉ này - Chính do sự nguy hiểm của ta mà như người loài hữu tình đày đến tôi chỉ này". Các loài hữu tình đều sau cũng nghĩ như thế này: "Vô ý là Phạm thiên, Đệ tử Phạm thiên, đức Thọ thọ, Tôi thọ mạng, Bị nhân nhãn, Thọ thọ tôn, Thọ thọ đức, Sáng tỏ chỗ, Hóa sanh chỗ, Đệ tử tôn, Chúa tối mầu nhiệm, đức Thọ thọ, Thọ phước các chúng sanh đã và sẽ sanh. Chúng ta do vô Phạm thiên này hóa sanh. Vì sao vậy? Vì ta đã thọ y vô này sanh trước đây rồi. Còn chúng ta thì sanh sau."

6. Này các Thọ-kheo, vô hữu tình sanh ra đều tiên vậy sống đức lâu hơn, số cội thọ ngắn để thọ hưởng và đức cội thọ uy quyền hơn. Còn các loài hữu tình sanh sau thì sống ngắn hơn, số cội thọ ngắn ít để thọ hưởng và đức cội thọ ít quyền hơn. Này các Thọ-kheo, sự tình này xảy ra. Một trong các loài hữu tình đày, sau khi tái thân kia lại thác sanh đến cõi này. Khi đến cõi này, vô ý xuất gia tái bố gia đình, sống không gia đình. Sau khi xuất gia tái bố gia đình, sống không gia đình, vậy vậy, như nhứt tâm, như tinh tấn, như cội nhân mầu, như không phóng dật, như chánh niệm, nên tâm như pháp đức. Khi tâm như pháp đức, vậy vậy như tôi đi sống quá khổ vậy, chỗ không như xa hơn đi sống vậy. Vô ý nói rằng: "Vô kia là Phạm thiên, Đệ tử Phạm thiên, đức Thọ thọ, Tôi thọ mạng, Bị nhân nhãn, Thọ thọ tôn, Thọ thọ đức, Sáng tỏ chỗ, Hóa sanh chỗ, Đệ tử tôn, Chúa tối mầu nhiệm, đức Thọ thọ, Thọ phước các chúng sanh đã và sẽ sanh. Chúng ta do vô Phạm thiên vậy hóa sanh. Vô ý là thọ thọ hưởng, kiên cố, thọ thọ trú, không bỏ chuyển biến, thọ thọ trú như vậy mãi mãi. Còn chúng ta do vô Phạm thiên vậy hóa sanh đến tôi chỉ này. Chúng ta là vô thọ thọ, không kiên cố, yếu thọ và chịu sự biến đổi ch".

Này các Thọ-kheo, đó là thọ thọ hưởng thọ thọ, y chỗ theo đó, căn cứ theo đó, một sự Sa-môn, Bà-la-môn, chỗ thọ thọ hưởng một phần Thọ thọ trú luận, một phần Vô thọ thọ trú luận, chỗ phần ngã và thọ giới là thọ thọ còn đi với một thọ hưởng hữu tình và vô thọ thọ đức đi với một thọ hưởng hữu tình khác.

7. Trng hp th hai, i có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì, ch trng mt phn Thng trú lu n, mt phn Vô thng lu n, chp bn ngã và th gi i là thng còn đ i v i mt hng h u tình và vô thng đ i v i mt hng h u tình khác?

Này các T-kheo, có nhng hng ch Thiên gi là Khiddapadosikà (b nhm hoc b i đ c c). Nhng v này sng lâu ngày, mê say trong hý ti u đ c c. Vì sng lâu ngày, mê say trong hý ti u đ c c, nên b th t ni m. Do th t ni m, các ch Thiên y thác sanh, t b thân th chúng.

8. Này các T-kheo, s tình này xy ra. Mt trong các loài h u tình kia khi thác sanh t b thân th y, i sanh đ n ch này. Khi đ n t i ch này, v y xu t gia, t b gia đình, sng không gia đình. Sau khi xu t gia, t b gia đình, sng không gia đình, v y nh nh t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng đ t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, v y nh đ n đ i sng quá kh y, ch không nh xa h n đ i sng y.

9. V y nói r ng: "Nhng ch Thiên không b nhm hoc b i đ c c, chúng sng lâu ngày không mê say trong hý ti u đ c c. Vì sng lâu ngày không mê say trong hý ti u đ c c, nên không b th t ni m. Nh không th t ni m, nên nhng ch Thiên y không thác sanh t b thân th c a chúng, sng thng hng, kiên c , thng trú, không b chuy n bi n, thng trú nh v y mãi mãi. Còn chúng ta đã b nhm hoc b i đ c c, sng lâu ngày mê say trong hý ti u đ c c. Vì chúng ta sng lâu ngày mê say trong hý ti u đ c c, nên b th t ni m. Do th t ni m, chúng ta t b thân th này, sng vô thng, không kiên c , y u th , ch u s bi n đ ch và thác sanh đ n t i ch này".

Này các T-kheo, đó là trng hp th hai, y ch theo đó, căn c theo đó, mt s Sa-môn, Bà-la-môn, ch trng mt phn Thng trú lu n, mt phn Vô thng lu n, chp bn ngã và th gi i là thng còn đ i v i mt hng h u tình, và vô thng đ i v i mt hng h u tình khác.

10. Trng hp th ba, i có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì, ch trng mt phn Thng trú lu n, mt phn Vô thng lu n, chp bn ngã và th gi i là thng còn v i mt hng h u tình, và vô thng đ i v i mt hng h u tình khác?

Này các T-kheo, có nhng hng ch Thiên gi là Manopadosikà (b nhm hoc b i tâm trí). Chúng sng lâu ngày nung n u b i s đ k l n nhau. Vì sng lâu ngày nung n u b i s đ k l n nhau, tâm trí c a chúng oán ghét l n nhau. Vì tâm trí oán ghét l n nhau, nên thân chúng

m t m i, tâm chúng m t m i. Các h ng ch Thiên y thác sanh t b thân th này c a chúng.

11. Nay các T-kheo, s tình này x y ra. M t trong các v h u tình kia, khi thác sanh t b thân th y, i sanh đ n cõi này. Khi đ n t i ch này, v y xu t gia t b gia đình, s ng không gia đình. Sau khi xu t gia t b gia đình, s ng không gia đình, v y nh nh t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng đ t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, v y nh đ n đ i s ng quá kh y, nh ng không nh xa h n đ i s ng y.

12. V y nói r ng: "Nh ng v ch Thiên không b nhi m ho c b i tâm trí, chúng s ng lâu ngày không nung n u b i s đ k l n nhau. Vì s ng lâu ngày không nung n u b i s đ k l n nhau, tâm trí c a chúng không oán ghét nhau. Vì tâm trí chúng không oán ghét nhau, nên thân chúng không m t m i, tâm chúng không m t m i. Nh ng hàng ch Thiên y không thác sanh t b thân th c a chúng, s ng th ng h ng kiên c , th ng trú, không b chuy n bi n, th ng trú nh v y mãi mãi". Còn chúng ta b nhi m ho c b i tâm trí, s ng lâu ngày nung n u b i s đ k l n nhau, nên tâm trí chúng ta oán ghét l n nhau. Vì tâm trí chúng ta oán ghét l n nhau, nên thân m t m i và tâm m t m i. Chúng ta thác sanh, t b thân này, s ng vô th ng không kiên c , y u th , ch u s bi n đ ch và thác sanh đ n t i ch này".

Nay các T-kheo, đó là tr ng h p th ba, y ch theo đó, căn c theo đó, m t s Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn đ i v i m t h ng h u tình và vô th ng đ i v i m t h ng h u tình khác.

13. Tr ng h p th t , i có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn đ i v i m t h ng h u tình và vô th ng đ i v i m t h ng h u tình khác.

Nay các T-kheo, có Sa-môn, hay Bà-la-môn là nhà suy lu n, là nhà th m sát. Do s chia ch bi n bác c a suy lu n và s tùy thu c theo th m sát, v này tuyên b nh th này: "Cái g i là m t, là tai, là mũi, là i, là thân, cái b n ngã y vô th ng, không kiên c , không th ng trú, b chuy n bi n. Cái g i là tâm, là ý, là th c, cái b n ngã y là th ng còn, b t bi n, th ng trú, không b chuy n bi n, th ng h ng nh v y mãi mãi".

Nay các T-kheo, đó là tr ng h p th t , y ch theo đó, căn c theo đó, m t s Sa-môn, Bà-la-môn, ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n, ch p b n ngã và

th gi i là th ng còn đ i v i m t h ng h u tình, và vô th ng đ i v i m t h ng h u tình khác.

14. Này các T-kheo, nh ng v Sa-môn, Bà-la-môn này ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn v i b n lu n ch p. N u có nh ng Sa-môn hay Bà-la-môn ch tr ng Th ng trú lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn, chúng s ch p c b n lu n ch p trên, hay m t trong nh ng lu n ch p trên, ngoài ra không có lu n ch p nào khác n a.

15. Này các T-kheo, Nh Lai bi t r ng: "Nh ng s ki n y, ch p tr c nh v y, ch p th nh v y, s đ a đ n nh ng cõ thú nh v y, s tác thành nh ng đ nh m ng nh v y". Nh Lai tu tri nh v y, Ngài i tu tri h n th n a, và Ngài không ch p s tri y. Nh không ch p s tri y, n i tâm đ c t ch t nh. Ngài nh th t bi t s t p kh i, s di t tr c a các th, v ng t, nh ng nguy hi m và s xu t ly c a chúng. Nh bi t v y, này các T-kheo, Nh Lai đ c gi i thoát hoàn toàn, không có ch p th .

Nh ng pháp y, này các T-kheo, là nh ng pháp sâu kín khó th y, khó ch ng, t ch t nh, m di u, v t ngoài t m c a lu n lý suông, t nh, ch nh ng ng i có trí m i có th nh n bi t. Nh ng pháp y, nh ng ai nh th t chân chánh tán tán Nh Lai m i nói đ n.

16. Này các T-kheo, có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng H u biên Vô biên lu n, ch p th gi i là H u biên Vô biên v i b n lu n ch p. Và nh ng Sa-môn, Bà-la-môn này, y ch gì, căn c gì, ch tr ng H u biên Vô biên lu n, ch p th gi i là h u biên vô biên v i b n lu n ch p?

17. Này các T-kheo, ở đây có Sa-môn hay Bà-la-môn, nh nhi t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng đ t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, v y s ng ở trong đ i v i t t ng th gi i là h u biên. V y nói r ng: "Th gi i này là h u biên, có m t đ ng vòng chung quanh. Vì sao v y? Vì tôi, nh nh t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng đ t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, tôi s ng v i t t ng th gi i là h u biên. Do đó tôi bi t r ng th gi i này là h u biên, có m t đ ng vòng chung quanh".

Này các T-kheo, đó là tr ng h p th nh t, y ch theo đó, căn c theo đó, m t s Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng H u biên Vô biên lu n, ch p th gi i là h u biên và vô biên.

18. Trng hp th hai, có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì, ch trng H u biên Vô biên lun, chp th gi i là h u biên và vô biên?

Này các T-kheo, đây có Sa-môn, Bà-la-môn, nh nh t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng d t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, v y s ng trong đ i v i t t ng th gi i là vô biên. V y nói: "Th gi i này là vô biên, không có gi i h n". Nhng v Sa-môn, Bà-la-môn nào đã nói: "Th gi i này là h u biên, có m t đ ng vòng xung quanh", nhng v y nói không đúng s th t. Th gi i này là vô biên, không có gi i h n. T i sao v y? Vì tôi nh nh t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng d t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, tôi s ng v i t t ng th gi i là vô biên. Do đó tôi bi t: "Th gi i này là vô biên, không có gi i h n".

Này các T-kheo, đó là trng hp th hai, y ch nh v y, căn c nh v y, có m t s Sa-môn, Bà-la-môn ch trng H u biên Vô biên lun, chp th gi i là h u biên vô biên.

19. Trng hp th ba, i có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì, ch trng H u biên Vô biên lun, chp th gi i là h u biên vô biên?

Này các T-kheo, đây có Sa-môn hay Bà-la-môn, nh nh t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng d t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, v y s ng trong đ i v i t t ng th gi i là h u biên v phía trên, phía d i và th gi i là Vô biên v phía b ngang. V y nói: "Th gi i này là h u biên và vô biên". Nhng Sa-môn, Bà-la-môn nào đã nói: "Th gi i này là h u biên, có m t đ ng vòng xung quanh, thì nhng v y nói không đúng s th t". Nhng Sa-môn, Bà-la-môn nào đã nói: "Th gi i này là vô biên không có gi i h n thì nhng v y nói không đúng s th t. Th gi i này v a là h u biên, v a là vô biên. T i sao v y? Vì r ng, tôi nh nh t tâm, nh tinh t n, nh c n m n, nh không phóng d t, nh chánh c ni m, nên tâm nh p đ nh. Khi tâm nh p đ nh, tôi s ng trong đ i v i t t ng, th gi i là h u biên v phía trên, phía d i, và th gi i là vô biên v phía b ngang. Do v y tôi bi t: "Th gi i này v a là h u biên v a là vô biên".

Này các T-kheo, đó là trng hp th ba, y ch nh v y, căn c nh v y, m t s Sa-môn, Bà-la-môn ch trng H u biên Vô biên lun, chp th gi i là h u biên vô biên.

20. Trng h p th t , i có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì, ch trng H u biên Vô biên lu n, ch p th gi i là h u biên vô biên?

Này các T-kheo, đây có Sa-môn hay Bà-la-môn là nhà suy lu n, là nhà th m sát. Do s chia ch b n bác c a suy lu n và s tùy thu n theo th m sát, v này tuyên b nh sau: "Th gi i này không ph i là h u biên, cũng không ph i là vô biên. Nh ng Sa-môn, Bà-la-môn nào đã nói: "Th gi i này là h u biên có gi i h n xung quanh", nh ng v y nói không đúng s th t. i nh ng Sa-môn, Bà-la-môn nào đã nói: "Th gi i này là vô biên không có gi i h n" nh ng v y cũng nói không đúng s th t. i nh ng v Sa-môn, Bà-la-môn nào đã nói: "Th gi i này v a là h u biên v a là vô biên", nh ng v y cũng nói không đúng s th t. Th gi i này cũng không ph i là h u biên, cũng không ph i là vô biên.

21. Này các T-kheo, nh ng Sa-môn, Bà-la-môn này ch trng H u biên Vô biên lu n v i b n lu n ch p. N u có nh ng Sa-môn hay Bà-la-môn nào ch trng H u biên Vô biên lu n, ch p th gi i là h u biên vô biên, chúng s ch p c b n lu n ch p trên, hay m t trong nh ng lu n ch p trên, ngoài ra không có lu n ch p nào khác n a.

22. Này các T-kheo, Nh Lai tu tri nh th này: "Nh ng s ki n y, ch p tr c nh v y, ch p th nh v y, s đ a đ n nh ng c i thú nh v y, s tác thành nh ng đ nh m ng nh v y". Nh Lai tu tri nh v y. Ngài i tu tri h n th n a, và Ngài không ch p s tri y. Nh không ch p tr c s tri y, n i tâm đ c t ch t nh. Ngài nh th t tu tri s t p kh i, s di t tr c a các th , v ng t, nh ng nguy hi m và s xu t ly c a chúng. Nh tu tri v y, này các T-kheo, Nh Lai đ c gi i thoát hoàn toàn, không có ch p th .

Nh ng pháp y, này các T-kheo, là nh ng pháp sâu kín, khó th y, khó ch ng, t ch t nh, m di u, v t ngoài t m c a lu n lý suông, t nh , ch nh ng ng i trí m i có th nh n bi t. Nh ng pháp y Nh Lai t ch ng tri, giác ng và truy n thuy t; và chính nh ng pháp y nh ng ai nh th t chân chánh tán thán Nh Lai m i nói đ n.

23. Này các T-kheo, có m t s Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Ng y bi n lu n. Khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nh ng i ng y bi n tr n u n nh con l n v i b n lu n ch p. Và nh ng Sa-môn, Bà-la-môn y, y ch gì, căn c gì, ch trng ng y bi n lu n, khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nh ng i ng y bi n tr n u n nh con l n v i b n lu n ch p?

24. Nay các T-kheo, đây có Sa-môn hay Bà-la-môn không như thế thì t biết "Đây là thi", không như thế thì t biết "Đây là b t thi". Và y nghĩ: Tôi không như thế thì t biết: "Đây là thi", không như thế thì t biết: "Đây là b t thi" và n u tôi tr i: "Đây là thi" hoặc tôi tr i: "Đây là b t thi", thì i d c, tham, sân hoặc h n, khi i lên n i tôi. N u d c, tham, sân hoặc h n, khi i lên n i tôi, như v y tôi có thể b sai l m. N u tôi sai l m thì tôi b phi n mu n. N u tôi b phi n mu n s thành m t ch ng ng i cho tôi - Như v y, vì s sai l m, vì chán ghét sai l m, nên v y không tr i: "Đây là thi", cũng không tr i: "Đây là b t thi". Khi h i đ n v n đ này hay v n đ khác, v y dùng i ng y bi n tr n u n nh con l n: "Tôi không nói là nh v y. Tôi không nói là nh kia. Tôi không nói là khác nh th. Tôi không nói là không ph i nh th. Tôi không nói là không không ph i nh th".

Nay các T-kheo, đó là tr ng h p th nh t, y ch nh v y, căn c nh v y, m t s Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng Ng y bi n lu n, khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nh ng i ng y bi n tr n u n nh con l n.

25. Tr ng h p th hai, i có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì ch tr ng Ng y bi n lu n, khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nh ng i ng y bi n tr n u n nh con l n?

Nay các T-kheo, đây có Sa-môn hay Bà-la-môn, không như thế thì t biết "Đây là thi", không như thế thì t biết "Đây là b t thi". Và y nghĩ: Tôi không như thế thì t biết: "Đây là thi", không như thế thì t biết: "Đây là b t thi". Vì tôi không như thế thì t biết: "Đây là thi", không như thế thì t biết "Đây là b t thi". Và n u tôi tr i: "Đây là thi" hoặc tôi tr i: "Đây là b t thi", thì i d c, tham, sân hoặc h n, khi i lên n i tôi. N u d c, tham, sân hoặc h n khi i lên n i tôi, như v y tôi có thể ch p th. N u tôi ch p th, thì tôi b phi n mu n. N u tôi b phi n mu n, thì i thành m t ch ng ng i cho tôi.

Nh v y, vì s ch p th, vì chán ghét ch p th, nên v y không tr i: "Đây là thi", cũng không tr i: "Đây là b t thi". Khi b h i đ n v n đ này hay v n đ khác, v y dùng i ng y bi n tr n u n nh con l n: "Tôi không nói là nh v y. Tôi không nói là nh kia. Tôi không nói là khác nh th. Tôi không nói là không ph i nh th. Tôi không nói là không không ph i nh th". Nay các T-kheo, đó là tr ng h p th hai, y ch nh v y, căn c nh v y, m t s Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng Ng y bi n lu n, khi b h i đ n v n đ này hay v n đ khác, dùng nh ng i ng y bi n tr n u n nh con l n.

26. Tr ng h p th ba, i có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì ch tr ng ng y

bi n lu n, khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nh ng l i ng y bi n tr n u n nh con l n?

Này các T-kheo, đây có Sa-môn hay Bà-la-môn không nh th t bi t "Đây là thi n", không nh th t bi t "Đây là b t thi n". V y nghĩ: Tôi không nh th t bi t: "Đây là thi n", không nh th t bi t: "Đây là b t thi n". Vì tôi không nh th t bi t "Đây là thi n", không nh th t bi t: "Đây là b t thi n" và n u tôi tr l i: "Đây là thi n" ho c tr l i: "Đây là b t thi n", có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, bác h c, t nh , ngh lu n bi n tài, bi n bác nh chia ch s i tóc, nh ng v này đi ch này ch kia, nh mu n đ phá các tà ki n v i trí tu c a chúng, chúng có th đ tài, ch t v n và c t n n tôi. N u chúng đ tài, ch t v n, c t n n tôi, tôi có th không gi i đáp đ c cho chúng. N u tôi không gi i đáp đ c cho chúng, thì tôi b phi n mu n. N u tôi b phi n mu n thì i thành m t ch ng ng i cho tôi - Nh v y, vì s b th thách, vì chán ghét th thách, nên v y không tr l i: "Đây là thi n", cũng không tr l i. "Đây là b t thi n". Khi b h i đ n v n đ này hay v n đ khác, v y dùng l i ng y bi n tr n u n nh con l n: "Tôi không nói là nh v y. Tôi không nói là nh kia. Tôi không nói là khác nh th . Tôi không nói là không ph i nh th . Tôi không nói là không không ph i nh th ". - Này các T-kheo, đó là tr ng h p th ba, y ch nh v y, căn c nh v y, m t s Sa-môn, ch tr ng ng y bi n lu n, khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nh ng l i ng y bi n tr n u n nh con l n.

27. Tr ng h p th t , l i có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, y ch gì, căn c gì ch tr ng Ng y bi n lu n, khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nh ng l i ng y bi n tr n u n nh con l n?

Này các T-kheo, đây có Sa-môn, Bà-la-môn đ n đ n ngu si. V này, vì đ n đ n ngu si, khi b h i v n đ này hay v n đ khác, li n dùng nh ng l i ng y bi n tr n u n nh con l n: "Anh h i tôi có m t th gi i khác hay không?" N u tôi nghĩ: "Có m t th gi i khác", tôi có th tr l i v i anh: "Có m t th gi i khác". Nh ng tôi không nói là nh v y. Tôi không nói là nh kia. Tôi không nói là khác nh th . Tôi không nói là không ph i nh th . Tôi không nói là không không ph i nh th . N u anh h i tôi: "Không có m t th gi i khác ph i không?" N u tôi nghĩ: "Không có m t th gi i khác", tôi có th tr l i v i anh: "Không có m t th gi i khác". Nh ng tôi không nói là nh v y. Tôi không nói là nh kia. Tôi không nói là khác nh th . Tôi không nói là không ph i nh th . Tôi không nói là không không ph i nh th . N u anh h i tôi "Không có m t th gi i khác ph i không?" (... nh trên...) "Cũng có và cũng không có m t th gi i khác?" "Cũng không có và cũng không không có m t th gi i khác?", "Có lo i h u tình hóa sanh?", "Không có lo i h u tình hóa sanh?" "Cũng có và cũng không có lo i h u tình hóa sanh?" "Cũng không có và cũng không không có lo i h u tình hóa sanh?", "Có k t qu đ th c c a các nghi p thi n và ác?", "Không có k t qu đ th c c a nh ng nghi p thi n và ác?", "Cũng có và cũng không có k t qu đ th c c a nh ng nghi p thi n và ác?", "Cũng không có và cũng không không có k t qu đ th c c a nh ng nghi p thi n và ác?", "Nh Lai có t n t i sau khi ch t?", "Nh Lai không có t n t i sau khi ch t?", "Nh Lai có và không có t n t i sau khi ch t?", "Nh Lai không có và

cũng không không có tồn tại sau khi chết?". Anh hỏi tôi như vậy. Nếu tôi nghĩ : "Như Lai không có và cũng không không có tồn tại sau khi chết". Tôi có thể trả lời : "Như Lai không có và cũng không không có tồn tại sau khi chết". Nhưng tôi không nói là như vậy. Tôi không nói là như kia. Tôi không nói là khác như thế. Tôi không nói là không phải như thế. Tôi không nói là không không phải như thế.

Này các Tỳ-kheo, đó là trường hợp hợp thế, ý chấp nhận vậy, căn cứ như vậy, mặt số Sa-môn, Bà-la-môn chấp trường hợp Ngộ ý bị luận, khi bị hỏi về vấn đề này hay vấn đề khác dùng như ngữ pháp bị luận trường hợp luận như con lợn.

28. Này các Tỳ-kheo, như ngữ Sa-môn, Bà-la-môn chấp trường hợp Ngộ ý bị luận. Khi bị hỏi về vấn đề này hay vấn đề khác, dùng như ngữ pháp bị luận trường hợp luận như con lợn về bị luận chấp. Nếu có như ngữ Sa-môn hay Bà-la-môn nào chấp trường hợp Ngộ ý bị luận, khi bị hỏi về vấn đề này hay vấn đề khác dùng như ngữ pháp bị luận trường hợp luận như con lợn, chúng sẽ chấp cứ bị luận chấp trên hay mặt trong như ngữ luận chấp trên, ngoài ra không có luận chấp nào khác nữa.

29. Này các Tỳ-kheo, Như Lai tu trì như thế này : "Như ngữ số kiến ý, chấp trường hợp như vậy, chấp thế như vậy, số đả đả n cõi thú như vậy, số tác thành như ngữ đả nh mng nh vậy". Như Lai tu trì như vậy. Ngài là tu trì hân thân nã. Và Ngài không chấp số tri ý. Như không chấp trường hợp số tri ý, nên tâm đả cứ chấp thế nh. Ngài như thế tu trì số tập khế, số diệt trừ cứ a các thế, vậy ngữ t, như ngữ nguy hiểm và số xuất ly cứ a chúng. Như tu trì vậy, này các Tỳ-kheo, Như Lai đả cứ giải thoát hoàn toàn, không có chấp thế.

Như ngữ pháp ý, này các Tỳ-kheo, là như ngữ pháp sâu kín, khó thế, khó chấp, chấp thế nh, mặt dĩ u, vậy t ngoài thế m cứ a luận lý sông, thế nh, chấp như ngữ ngữ pháp có trí mệ có thế phân biệt. Như ngữ pháp ý Như Lai đã thế chấp ngữ tri, giác ngữ và truy n thuy t. Và chính như ngữ pháp ý như ngữ ai như thế chân chánh tán thán Như Lai mệ nói đả n.

30. Này các Tỳ-kheo, có mặt số Sa-môn, Bà-la-môn chấp trường hợp Vô nhân luận, chấp bị ngã và thế giải do vô nhân sanh về hai luận chấp. Và như ngữ Sa-môn, Bà-la-môn ý, ý chấp gì, căn cứ gì, chấp trường hợp Vô nhân luận, chấp bị ngã và thế giải do vô nhân sanh?

31. Này các Tỳ-kheo, có như ngữ chấp Thiên giải là Vô thế ngữ hợp tình. Khi mặt thế ngữ niệm m khế lên, thế chấp Thiên ý thác sanh, thế bị thân chấp Thiên cứ a mình. Này các Tỳ-kheo, số tình này

xảy ra. Mất trong loài hữu tình này, khi thác sanh từ bỏ thân chổ Thiên này của mình, rồi sanh đởn cõi này. Khi đởn từ cõi này, vợ này xuýt gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình. Sau khi xuýt gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình, vợ này như nhứt tâm, như tinh tấn, như cấn mấn, như không phóng dật, như chánh niệm, nên tâm như p đởn. Vợ này như đởn khi từ đởn niệm phát sanh, chổ không như xa hờn nả. Vợ này nói : "Bỏ n ngã và thỏi giỏi do vô nhân sanh. Tại sao vợ này? Vì rỏi ng tôi trỏi c kia không có, nay tôi có. Tôi nỏi trỏi ng thái không có, tôi trỏi thành loài hữu tình".

Này các Tỏi-kheo, đó là trỏi ng hỏp thỏi nhỏi t, y chỏi nhỏi vợ y, căn cỏi nhỏi vợ y, mỏi t sỏi Sa-môn, Bà-la-môn chỏi trỏi ng Vô nhân luỏi n, chỏi p bỏi n ngã và thỏi giỏi do vô nhân sanh.

32. Trỏi ng hỏp thỏi hai, nhỏi ng Sa-môn, Bà-la-môn, y chỏi gì, căn cỏi gì, chỏi trỏi ng Vô nhân luỏi n, chỏi p bỏi n ngã và thỏi giỏi do vô nhân sanh?

Này các Tỏi-kheo, ở đây có Sa-môn hay Bà-la-môn là nhà biỏi n luỏi n, là nhà thỏi m sát. Do sỏi chia chỏi biỏi n bác cỏi a suy luỏi n và sỏi tùy thuỏi n theo thỏi m sát, vợ này tuyên bỏi : "Bỏ n ngã và thỏi giỏi do vô nhân sanh".

Này các Tỏi-kheo, đó là trỏi ng hỏp thỏi hai, y chỏi nhỏi vợ y, căn cỏi nhỏi vợ y, mỏi t sỏi Sa-môn, Bà-la-môn chỏi trỏi ng Vô nhân luỏi n, chỏi p bỏi n ngã và thỏi giỏi do vô nhân sanh.

33. Này các Tỏi-kheo, nhỏi ng Sa-môn, Bà-la-môn chỏi trỏi ng Vô nhân luỏi n, chỏi p bỏi n ngã và thỏi giỏi do vô nhân sanh vợ i hai luỏi n chỏi p. Nỏi u có nhỏi ng Sa-môn hay Bà-la-môn nào chỏi trỏi ng Vô nhân luỏi n, chỏi p bỏi n ngã và thỏi giỏi do vô nhân sanh, chúng sỏi chỏi p cỏi hai luỏi n chỏi p trên hay mỏi t trong nhỏi ng luỏi n chỏi p trên, ngoài ra không có luỏi n chỏi p nào khác nỏi a.

34. Này các Tỏi-kheo, Nhỏi Lai tuỏi tri nhỏi thỏi này : "Nhỏi ng sỏi kiỏi n này, chỏi p trỏi c nhỏi vợ y, chỏi p thỏi nhỏi vợ y, sỏi đỏi a đỏi n cõi thú nhỏi vợ y, sỏi tác thành nhỏi ng đỏi nhỏi mỏi ng nhỏi vợ y". Nhỏi Lai tuỏi tri nhỏi vợ y, Ngài rỏi i tuỏi tri hỏn thỏi nỏi a, và Ngài không chỏi p sỏi tri này. Nhỏi không chỏi p trỏi c sỏi tri này, nỏi i tâm đỏi c tỏi chỏi tỏi nhỏi. Ngài nhỏi thỏi t tuỏi tri sỏi tỏi p khỏi i, sỏi điỏi tỏi cỏi a các thỏi, vợ ngỏi t, nhỏi ng nguy hiỏi m và sỏi xuỏi t ly cỏi a chúng. Nhỏi tuỏi tri nhỏi vợ y, này các Tỏi-kheo, Nhỏi Lai đỏi c giỏi i thoát hoàn toàn, không có chỏi p thỏi. Nhỏi ng pháp này, này các Tỏi-kheo, là nhỏi ng pháp sâu kín, khó thỏi y, khó chỏi ng, tỏi chỏi tỏi nhỏi, mỏi điỏi u, vợ tỏi ngoài tỏi m cỏi a luỏi n lý suỏi ng, tỏi nhỏi, chỏi nhỏi ng ngỏi i có trí mỏi i có thỏi phân biỏi t. Nhỏi ng pháp này Nhỏi Lai đã tỏi chỏi ng tri, giác ngỏi và

tuyên thuyỏ t. Và chính nhỏ ng pháp ỏ y nhỏ ng ai nhỏ thỏ t chân chánh tán thán Nhỏ Lai mỏ i nói đỏ n.

35. Này các Tỏ-kheo, nhỏ ng Sa-môn, Bà-la-môn luỏ n bàn vỏ quá khỏ tỏ i sỏ, chỏ p kiỏ n vỏ quá khỏ tỏ i sỏ, y cỏ vỏ quá khỏ tỏ i sỏ, đỏ xỏỏ ng nhiỏ u ý kiỏ n sai khác vỏ i mỏỏ i tám luỏ n chỏ p trên. Này các Tỏ-kheo, nỏ u có nhỏ ng Sa-môn hoỏ c Bà-la-môn luỏ n bàn vỏ quá khỏ tỏ i sỏ, chỏ p kiỏ n vỏ quá khỏ tỏ i sỏ, y cỏ vỏ quá khỏ tỏ i sỏ, đỏ xỏỏ ng nhiỏ u ý kiỏ n sai khác, chúng sỏ chỏ p cỏ mỏỏ i tám luỏ n chỏ p trên hay mỏ t trong nhỏ ng luỏ n chỏ p trên, ngoài ra không có luỏ n chỏ p nào khác nỏ a.

36. Này các Tỏ-kheo, Nhỏ Lai tuỏ tri nhỏ thỏ này : "Nhỏ ng sỏ kiỏ n ỏ y, chỏ p trỏỏ c nhỏ vỏ y, chỏ p thỏ nhỏ vỏ y, sỏ đỏ a đỏ n cỏi thú nhỏ vỏ y, sỏ tác thành nhỏ ng đỏ nh mỏ ng nhỏ vỏ y". Nhỏ Lai tuỏ tri nhỏ vỏ y. Ngỏi lỏ i tuỏ tri hỏ n thỏ nỏ a. Và Ngỏi không chỏ p sỏ tri ỏ y. Nhỏ không chỏ p trỏỏ c sỏ tri ỏ y, nỏ i tâm đỏỏ c tỏ ch tỏ nh. Ngỏi nhỏ thỏ t tuỏ tri sỏ tỏ p khỏ i, sỏ điỏ t trỏ cỏ a các thỏ, vỏ ngỏ t, nhỏ ng nguy hiỏ m và sỏ xuỏ t ly cỏ a chúng. Nhỏ tuỏ tri vỏ y, này các Tỏ-kheo, Nhỏ Lai đỏỏ c giỏ i thoát hoàn toàn, không có chỏ p thỏ.

Nhỏ ng pháp ỏ y, này các Tỏ-kheo, là nhỏ ng pháp sâu kín, khó thỏ y, khó chỏ ng, tỏ ch tỏ nh, mỏ điỏ u, vỏỏ t ngoài tỏ m cỏ a luỏ n lý suỏng, tỏ nhỏ, chỏ nhỏ ng ngỏỏ i có trí mỏ i có thỏ phân biỏ t. Nhỏ ng pháp ỏ y Nhỏ Lai đỏ tỏ chỏ ng tri, giác ngỏ và truyỏ n thuyỏ t. Và chính nhỏ ng pháp ỏ y, nhỏ ng ai nhỏ thỏ t chân chánh tán thán Nhỏ Lai mỏ i nói đỏ n.

37. Này các Tỏ-kheo, có mỏ t sỏ Sa-môn, Bà-la-môn luỏ n bàn vỏ tỏỏ ng lai, chỏ p kiỏ n vỏ tỏỏ ng lai, y cỏ vỏ tỏỏ ng lai, đỏ xỏỏ ng nhiỏ u ý kiỏ n sai khác vỏ i bỏ n mỏỏ i bỏ n luỏ n chỏ p. Và nhỏ ng vỏ Sa-môn, Bà-la-môn này, y chỏ gỏ, căn cỏ gỏ, luỏ n bàn vỏ tỏỏ ng lai, chỏ p kiỏ n vỏ tỏỏ ng lai, y cỏ vỏ tỏỏ ng lai đỏ xỏỏ ng nhiỏ u ý kiỏ n sai khác vỏ i bỏ n mỏỏ i bỏ n luỏ n chỏ p?

38. Này các Tỏ-kheo, có nhỏ ng Sa-môn, Bà-la-môn chỏ trỏỏ ng hỏ u tỏỏ ng sau khi chỏ t, chỏ p bỏ n ngỏ có tỏỏ ng sau khi chỏ t vỏ i mỏỏ i sáu luỏ n chỏ p. Và nhỏ ng Sa-môn, Bà-la-môn này, y chỏ gỏ, căn cỏ gỏ, chỏ trỏỏ ng Hỏ u tỏỏ ng luỏ n sau khi chỏ t, vỏ i mỏỏ i sáu luỏ n chỏ p?

Nhỏ ng vỏ này chỏ trỏỏ ng : "Bỏ n ngỏ có sỏ c, không có bỏ nh, sau khi chỏ t có tỏỏ ng". Chúng chỏ trỏỏ ng : "Bỏ n ngỏ có sỏ c và cũng không có sỏ c ...", "Bỏ n ngỏ cũng không có sỏ c và cũng không có sỏ c ...", "Bỏ n ngỏ là hỏ u biên...", "Bỏ n ngỏ là vô biên ...", "Bỏ n ngỏ là hỏ u biên và vô

biên", "Bên ngã cũng không hữu biên và cũng không vô biên ...", "Bên ngã là hữu tướng ...", "Bên ngã là vô tướng ...". "Bên ngã là hữu tướng ...", "Bên ngã là vô tướng ...", "Bên ngã là hữu tướng ...", "Bên ngã là vô tướng ...". Chúng chấp trước : "Bên ngã là không không tướng, không có bản, sau khi chấp có tướng".

39. Nay các Tỳ-kheo, những Sa-môn, Bà-la-môn này chấp trước hữu tướng sau khi chấp, chấp bên ngã có tướng sau khi chấp với tám luận chấp. Nay các Tỳ-kheo, những Sa-môn hay Bà-la-môn này chấp trước Hữu tướng luận sau khi chấp, chúng sẽ chấp cội tám luận chấp trên, hay một trong những luận chấp trên, ngoài ra không có luận chấp nào khác nữa.

40. Nay các Tỳ-kheo, Những Lai tu tri như thế này : "Những số kiến này, chấp trước như vậy, số đọa đọa cõi thú như vậy, số tác thành những đọa như vậy". Những Lai tu tri như vậy, Ngài là tu tri hữu tướng, và Ngài không chấp số tri này. Những không chấp trước số tri này, nên tâm đọa cội tướng. Ngài như thế tu tri số tướng, số diệt trừ các tướng, vô tướng, những nguy hiểm và số xuất ly các chúng. Những tu tri như vậy, nay các Tỳ-kheo, Những Lai đọa cội giải thoát hoàn toàn, không có chấp tướng. Những pháp này, nay các Tỳ-kheo, là những pháp sâu kín, khó thấy, khó chấp, tướng, tướng, tướng, tướng ngoài tướng các luận lý suông, tướng, chấp những tướng có trí tướng có tướng phân biệt. Những pháp này Những Lai đã tướng chấp tri, giác ngộ và truy nhập thuyết. Và chính những pháp này, những ai như thế chân chánh tán thán Những Lai mới nói đọa.

Tướng phạm tướng ba

1. Nay các Tỳ-kheo, có một số Sa-môn, Bà-la-môn, chấp trước Vô tướng luận sau khi chấp, chấp bên ngã không có tướng sau khi chấp với tám luận chấp. Và những Sa-môn, Bà-la-môn này, y chấp gì, căn cứ gì, chấp trước Vô tướng luận sau khi chấp, chấp bên ngã không có tướng sau khi chấp với tám luận chấp?

2. Những này chấp trước : "Bên ngã có số, không có bản, sau khi chấp không có tướng", "Bên ngã không có số ...", "Bên ngã có số và cũng không có số ...", "Bên ngã không có số và cũng không có số ...", "Là hữu biên ...", "Là vô biên ...", "Là hữu biên và vô biên ...". Các này chấp bên ngã là phi hữu biên và phi vô biên, không có bản, sau khi chấp không có tướng.

3. Nay các Tỳ-kheo, những Sa-môn, Bà-la-môn này chấp trước Vô tướng luận sau khi chấp,

chấp bần ngã không có tởng sau khi chết với tám luồn chấp. - Nay các T-kheo, nếu có nhơn Sa-môn hay Bà-la-môn nào chấp trởng Vô tởng luồn sau khi chết, chấp bần ngã không có tởng sau khi chết, chúng sẽ chấp c tám luồn chấp trên, hay mọt trong nhơn luồn chấp trên, ngoài ra không có luồn chấp nào khác nữa.

4. Nay các T-kheo. Như Lai tu tri nhơn th này : "Nhơn sẽ kiển y, chấp trởc nhơn v y, chấp th nhơn v y, sẽ đả đấn nhơn côi thú nhơn v y, sẽ tác thành nhơn đ nh m nhơn v y". Như Lai tu tri nhơn v y. Ngài l i tu tri h n th n a, và Ngài không chấp s tri y. Như không chấp trởc s tri y, n i tâm đ c t ch t nh. Ngài nh th t tu tri s t p kh i, sẽ đ i t tr c a các th , v ng t, nhơn nguy hi m và sẽ xu t ly c a chúng. Như tu tri v y, nay các T-kheo, Như Lai đ c gi i thoát hoàn toàn, không có chấp th .

Nhơn pháp y, nay các T-kheo, là nhơn pháp sâu kín, khó th y, khó ch ng, t ch t nh, m đ i u, v t ngoài t m c a luồn lý suông, t nh , ch nhơn ng i có trí m i có th nh n bi t. Nhơn pháp y Như Lai t ch ng tri, giác ng và truy n thuy t; và chính nhơn pháp y nhơn g ai nh th t chân chánh tán thán Như Lai m i nói đ n.

5. Nay các T-kheo, có mọt s Sa-môn, Bà-la-môn chấp trởng Phi H u tởng phi Vô tởng luồn sau khi chết, chấp bần ngã phi h u tởng phi vô tởng với tám luồn chấp. Và nhơn Sa-môn, Bà-la-môn này, y ch gì, căn c gì, chấp trởng Phi H u tởng phi Vô tởng luồn sau khi chết, chấp bần ngã phi h u tởng phi vô tởng với tám luồn chấp?

6. Nhơn v này chấp: "B n ngã có s c, không có b nh, sau khi chết phi h u tởng phi vô tởng...", "B n ngã là vô s c...", "B n ngã có s c và cũng không có s c...", "B n ngã là phi h u s c và cũng phi vô s c...", "B n ngã là h u biên...", "B n ngã là vô biên...", "B n ngã là h u biên và vô biên...".

7. Nhơn v này chấp r ng. B n ngã là phi h u biên và cũng phi vô biên, không có b nh, sau khi chết phi h u tởng phi vô tởng, với tám luồn chấp. Nay các T-kheo, nếu có Sa-môn hay Bà-la-môn nào, chấp trởng phi h u tởng phi vô tởng, chúng sẽ chấp c tám luồn chấp trên, hay mọt trong nhơn luồn chấp trên, ngoài ra không có luồn chấp nào khác nữa.

8. Nay các T-kheo, Như Lai tu tri nhơn th này: "Nhơn sẽ kiển y, chấp trởc nhơn v y, sẽ đả đấn nhơn côi thú nhơn v y, sẽ tác thành nhơn đ nh m nhơn v y". Như Lai tu tri nhơn v y.

Ngài tu tri h n th n a, và Ngài không chấp s tri y. Nh không chấp tr c s tri y, n i tâm đ c t ch t nh. Ngài nh th t tu tri s t p kh i, s di t tr c a các th , v ng t, nh ng nguy hi m và s xu t ly c a chúng. Nh tu tri v y, này các T -kheo, Nh Lai đ c gi i thoát hoàn toàn, không có chấp th . Nh ng pháp y, này các T -kheo, là nh ng pháp sâu kín, khó th y, khó ch ng, t ch t nh, m di u, v t ngoài t m c a lu n lý suông, t nh , ch nh ng ng i có trí m i có th nh n bi t. Nh ng pháp y Nh Lai t ch ng tri, giác ng và truy n thuy t; và chính nh ng pháp y nh ng ai nh th t chân chánh tán thán Nh Lai m i nói đ n.

9. Này các T -kheo, có m t s Sa-môn, Bà-la-môn, ch tr ng Đ n di t lu n, ch p tr c s đ n di t, s tiêu th t, s h y ho i c a loài h u tình v i b y lu n ch p. Và nh ng Sa-môn, Bà-la-môn này, y ch gì, căn c gì, ch p tr c s đ n di t, s tiêu th t, s h y ho i c a loài h u tình v i b y lu n ch p?

10. Này các T -kheo, có Sa-môn ho c Bà-la-môn ch tr ng lý thuy t và ý ki n: "Vì b n ngã này có s c, do b n đ i h p thành, do cha m sanh ra, khi thân ho i b h y nát tiêu di t, sau khi ch t không còn n a, nên b n ngã này nh th hoàn toàn đ n di t". Nh v y m t s ng i ch tr ng s đ n di t, s tiêu th t và s h y ho i c a loài h u tình.

11. M t v khác i nói: "Này ông, th t có b n ngã nh ông nói. Tôi không nói b n ngã y không có, nh ng b n ngã y nh th không b hoàn toàn đ n di t. L i còn m t b n ngã khác có thiên tánh, có s c, thu c đ c gi i, ăn các đ ăn đoàn th c. B n ngã y ông không bi t, ông không th y. B n ngã y tôi bi t, tôi th y. B n ngã y khi thân ho i, b h y nát tiêu di t, sau khi ch t không còn n a, nên b n ngã y nh th hoàn toàn đ n di t". Nh v y có m t s ng i ch tr ng s đ n di t, tiêu th t và h y ho i c a loài h u tình.

12. M t v khác i nói: "Này ông, th t có b n ngã y nh ông nói. Tôi không nói b n ngã y không có. Nh ng b n ngã y nh th không b hoàn toàn đ n di t. L i còn m t b n ngã khác có thiên tánh, có s c, do ý t o thành, m i chi ti t tay chân l n nh đ u đ y đ , không khuy t m t căn nào. B n ngã y ông không bi t, ông không th y. B n ngã y tôi bi t, tôi th y. B n ngã y khi thân ho i b h y nát, tiêu di t, sau khi ch t không còn n a, nên b n ngã y nh th hoàn toàn đ n di t". Nh v y có m t s ng i ch tr ng s đ n di t, tiêu th t và h y ho i c a loài h u tình.

13. M t v khác i nói: "Này ông, th t có b n ngã y nh ông nói. Tôi không nói b n ngã y không có. Nh ng b n ngã y nh th không b hoàn toàn đ n di t. L i còn m t b n ngã khác v t ngoài t t c s c t ng, di t tr các t ng ch ng đ i, không c ni m các đ t ng, nh n

hiếu h không là vô biên. Đốt đ n không vô biên x. B n ngã y ông không biết, ông không th y. B n ngã y tôi biết, tôi th y. B n ngã y khi thân ho i, b h y nát tiêu diệt, sau khi chết không còn n a, nên b n ngã y nh th hoàn toàn đ n diệt". Nh v y có m t s ng i ch tr ng s đ n diệt, tiêu th t và h y ho i c a loài h u tình.

14. M t v khác i nói: "Này ông, th t có b n ngã y nh ông nói. Tôi không nói b n ngã y không có. Nh ng b n ngã y nh th không b hoàn toàn đ n diệt. L i còn m t b n ngã khác v t ngoài t t c không vô biên x, nh n hi u: Th c là vô biên. Đốt đ n Th c vô biên x. B n ngã y ông không biết, ông không th y. B n ngã y tôi biết, tôi th y. B n ngã y khi thân ho i, b h y nát, tiêu diệt, sau khi chết không còn n a, nên b n ngã y nh th hoàn toàn đ n diệt". Nh v y có m t s ng i ch tr ng s đ n diệt, tiêu th t và h y ho i c a loài h u tình.

15. M t v khác i nói: "Này ông, th t có b n ngã y nh ông nói. Tôi không nói b n ngã y không có. Nh ng b n ngã y nh th không b hoàn toàn đ n diệt. L i còn m t b n ngã khác v t ngoài t t c Th c vô biên x, nh n hi u: không có s h u. Đốt đ n Vô s h u x. B n ngã y ông không biết, ông không th y. B n ngã y tôi biết, tôi th y. B n ngã y khi thân ho i b h y nát, tiêu diệt, sau khi chết không còn n a, nên b n ngã y nh th hoàn toàn đ n diệt". Nh v y có m t s ng i ch tr ng s đ n diệt, tiêu th t và h y ho i c a loài h u tình.

16. M t v khác i nói: "Này ông, th t có b n ngã y nh ông nói. Tôi không nói b n ngã y không có. Nh ng b n ngã y nh th không b hoàn toàn đ n diệt. L i còn m t b n ngã khác v t ngoài t t c Vô s h u x, nh n hi u: Đây là t ch t nh, đây là m di u. Đốt đ n Phi t ng Phi phi t ng x. B n ngã y ông không biết, ông không th y. B n ngã y tôi biết, tôi th y. B n ngã y khi thân ho i, b h y nát tiêu diệt, sau khi chết không còn n a, nên b n ngã y nh th hoàn toàn đ n diệt". Nh v y có m t s ng i ch tr ng s đ n diệt, tiêu th t và h y ho i c a loài h u tình.

17. Này các T-kheo, nh ng Sa-môn, Bà-la-môn y, ch tr ng Đ n diệt lu n, ch p tr c s đ n diệt, tiêu th t, h y ho i c a loài h u tình v i b y lu n ch p. Này các T-kheo, n u có nh ng v Sa-môn hay Bà-la-môn nào ch tr ng Đ n diệt lu n, ch p tr c s đ n diệt, tiêu th t, h y ho i c a loài h u tình, chúng ch p c b y lu n ch p trên, hay m t trong nh ng lu n ch p trên, ngoài ra không có lu n ch p nào khác n a.

18. Này các T-kheo. Nh Lai tu tri nh th này: "Nh ng s ki n y, ch p tr c nh v y, s đ a đ n nh ng cõi thú nh v y, s tác thành nh ng đ nh m ng nh v y". Nh Lai tu tri. Nh v y, Ngài tu ti h n th n a, và Ngài không ch p s tri y. Nh không ch p tr c s tri y, n i

tâm đức c thể ch thể nh. Ngài như thế tu tri sự tập khởi, sự diệt trừ của các thế, vọng ngữ, như ngữ nguy hiểm và sự xuất ly của chúng. Như tu tri như vậy, này các T-kheo, Như Lai đức c gì i thoát hoàn toàn, không có chấp thế. Như ngữ pháp này, này các T-kheo, là như ngữ pháp sâu kín, khó thấy, khó chấp, thể ch thể nh, mà diệt u, vượt ngoài tầm của luận lý suông, thể nh, chấp như ngữ ngữ i có trí mà i có thế nh n biết. Như ngữ pháp này Như Lai thể ch ngữ tri, giác ngữ và truy n thuyết: và chính như ngữ pháp này như ngữ ai như thế chân chánh tán thán Như Lai mà i nói đức n.

19. Này các T-kheo, có một sự Sa-môn, Bà-la-môn chấp trì ngữ Hi n thể Ni t Bàn luận, chấp trì ngữ c sự thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn của loài h u tình v i năm luận chấp. Và như ngữ Sa-môn, Bà-la-môn này, y chấp gì, căn chấp gì, chấp trì ngữ Hi n thể Ni t Bàn luận, chấp sự thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn của loài h u tình v i năm luận chấp?

20. Này các T-kheo, có Sa-môn hay Bà-la-môn chấp trì ngữ và quan niệm: "Khi nào b n ngã này thể n h ngữ, sung mãn năm món đức c l c, như thế b n ngã này đức t đức n thể i thể ngữ Ni t Bàn của loài h u tình".

21. Một vị khác i nói: "Này ông, thế t có b n ngã này như ông nói. Tôi không nói b n ngã này không có. Như ngữ b n ngã này như thế, không phải hoàn toàn đức t đức n thể i thể ngữ Ni t Bàn. Vì c sao? Vì ngữ tính của đức c l c là vô thể ngữ, khổ, bị n đức ch. Vì tánh của chúng là bị n đức ch, chuyển hóa, nên u, bi, khổ, mu n, não phát sanh. Khi nào b n ngã này ly các đức c l c, ly các ác pháp, đức t đức n và an trú vào đức nh thể thi n; thi n đức nh này có thể m, có thể, có h và có l c, do ly đức sanh. Như thế, b n ngã này đức t đức n thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn". Như vậy có ngữ i chấp trì ngữ thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn của loài h u tình.

22. Một vị khác i nói: "Này ông, thế t có b n ngã này như ông nói. Tôi không nói b n ngã này không có. Như ngữ b n ngã này như thế, không phải hoàn toàn đức t đức n thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn. Vì c sao? Vì đây thi n đức nh này có thể m, có thể nên g i là thô tháo. Khi nào b n ngã này có thể m và thể, đức t đức n và an trú đức nh thể thi n. Thi n đức nh này n i tâm yên tĩnh, trí chuyên như t c nh, không thể m, không thể, h l c do đức nh sanh. Như thế, b n ngã này đức t đức n thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn". Như vậy có ngữ i chấp trì ngữ thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn của loài h u tình.

23. Một vị khác i nói: "Này ông, thế t có b n ngã này như ông nói. Tôi không nói b n ngã này không có. Như ngữ b n ngã này như thế, không phải hoàn toàn đức t đức n thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn. Vì c sao? Vì đây tâm trí có h và b kích đức ng nên g i là thô tháo. Khi nào b n ngã này không tham h, trú x, chánh niệm, chánh trí, thân h ngữ l c mà các b c thánh g i là H niệm m l c trú - đức t đức n và an trú đức tam thi n. Như thế, b n ngã này đức t đức n thể i thể ngữ hi n thể Ni t Bàn".

thoát hoàn toàn, không có ch p th .

29. Nay các T-kheo, nh ng Sa-môn, Bà-la-môn y lu n bàn v quá kh t i s và lu n bàn v t ng lai, lu n bàn v quá kh t i s và t ng lai, ch p ki n v quá kh t i s và t ng lai, y c v quá kh t i s và t ng lai, đ x ng nhi u s ki n sai khác v i sáu m i hai lu n ch p. Nay các T-kheo, nh ng Sa-môn hay Bà-la-môn nào, lu n bàn v quá kh t i s , lu n bàn v t ng lai, lu n bàn v quá kh t i s và t ng lai, ch p ki n v quá kh t i s và t ng lai, y c v quá kh t i s và t ng lai, đ x ng nhi u s ki n sai khác. Nh ng v y s ch p sáu m i hai lu n ch p trên, hay m t trong nh ng lu n ch p trên, ngoài ra không có lu n ch p nào khác n a.

30. Nay các T-kheo, Nh Lai tu tri nh th này: "Nh ng s ki n y, ch p tr c nh v y, s đ a đ n nh ng c i thú nh v y, s tác thành nh ng đ nh m nh nh v y". Nh Lai tu tri nh v y. Ngài tu tri h n th n a, và Ngài không ch p s tri y. Nh không ch p tr c s tri y, n i tâm đ c t ch t nh. Ngài nh th t tu tri s t p kh i s đ i t tr c a các th , v ng t, nh ng nguy hi m và s xu t ly c a chúng. Nh tu tri nh v y, này các T-kheo, Nh Lai đ c gi i thoát hoàn toàn, không có ch p th .

31. Nh ng pháp y, này các T-kheo, là nh ng pháp sâu kín, khó th y, khó ch ng, t ch t nh, m đ i u, v t ngoài t m c a lu n lý suông, t nh , ch nh ng ng i có trí m i có th nh n bi t. Nh ng pháp y Nh Lai t ch ng tri, giác ng và tuyên thuy t, và chính nh ng pháp y nh ng ai nh th t chân chánh tán thán Nh Lai m i nói đ n.

K t lu n

32. Nay các T-kheo, đ đây có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng Th ng trú lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng trú v i b n lu n ch p. Ch tr ng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đ ng, xuyên t c c a nh ng v b tham ái chi ph i.

33. Nay các T-kheo, đ đây có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn đ i v i m t h ng h u tình và vô th ng đ i v i m t h ng h u tình khác v i b n lu n ch p. Ch tr ng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đ ng, xuyên t c c a nh ng v b tham ái chi ph i.

34. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng H u biên Vô biên lu n, ch p th gi i là h u biên vô biên v i b n lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

35. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Ng y bi n lu n. Khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nhng l i ng y bi n tr n u n nh con l n v i b n lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

36. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, ch trng Vô nhân lu n, ch p b n ngã và th gi i do vô nhân sanh v i hai lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

37. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, lu n bàn v quá kh t i s , ch p ki n v quá kh t i s , y c v quá kh t i s , đ x ng nhi u ý ki n sai khác v i m i tám lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

38. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng H u t ng lu n sau khi ch t, ch p b n ngã có t ng sau khi ch t v i m i sáu lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

39. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Vô t ng lu n sau khi ch t, ch p b n ngã không có t ng sau khi ch t v i tám lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

40. Nay các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Phi H u tng Phi Vô tng sau khi ch t, ch p bn ngã phi h u tng phi vô tng sau khi ch t v i tám lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

41. Nay các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Đon dĩ t lu n, ch p trng c s đon dĩ t, tiêu m t, h y ho i c a loài h u tình v i b y lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

42. Nay các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Hi n t i Ni t Bàn lu n, ch p trng c s hi n t i Ni t Bàn c a loài h u tình v i năm lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

43. Nay các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, lu n bàn v tng lai, ch p ki n v tng lai, y c v tng lai, đ xng nhi u s ki n sai khác v i bn m i bn lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

44. Nay các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, lu n bàn v quá kh t i s, lu n bàn v tng lai, lu n bàn v quá kh t i s và tng lai, ch p ki n v quá kh t i s và tng lai, y c v quá kh t i s và tng lai, đ xng nhi u s ki n sai khác v i sáu m i hai lu n ch p. Ch trng y là kinh nghi m cá nhân, là s không bi t, không th y, s c m th c a nhng Sa-môn, Bà-la-môn, là s kích thích, dao đng, xuyên t c c a nhng v b tham ái chi ph i.

45. Nay các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, ch trng Thng trú lu n, ch p bn ngã và th gi i là thng trú v i bn lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

46. Nay các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng m t ph n Thng trú lu n, m t ph n Vô thng trú lu n, ch p bn ngã và th gi i là thng trú còn đ i v i m t hng h u tình và vô thng trú đ i v i m t hng h u tình khác v i bn lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

47. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng H u biên Vô biên lu n, ch p th gi i là h u biên vô biên v i b n lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

48. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Ng y bi n lu n. Khi b h i v n đ này hay v n đ khác dùng nhng l i ng y bi n tr n u n nh con l n v i b n lu n ch p. Ch trng y phát kh i là do s xúc ch m (c a các căn).

49. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, ch trng Vô nhân lu n, ch p b n ngã và th gi i do vô nhân sanh v i hai lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

50. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, lu n bàn v quá kh t i s , ch p ki n v quá kh t i s , y ch v quá kh t i s , đ x ng nhi u ý ki n sai khác v i m i tám lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

51. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng H u t ng lu n sau khi ch t, ch p b n ngã có t ng sau khi ch t v i m i sáu lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

52. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Vô t ng lu n sau khi ch t, ch p b n ngã không có t ng sau khi ch t v i tám lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

53. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Phi H u t ng Phi Vô t ng lu n sau khi ch t, ch p b n ngã phi h u t ng phi vô t ng sau khi ch t v i tám lu n ch p. Ch trng y phát kh i do s xúc ch m (c a các căn).

54. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Đo n di t lu n, ch p tr c s đo n di t, tiêu m t, h y ho i c a loài h u tình v i b y lu n ch p. Ch trng y phát

khởi do sự xúc phạm (của các căn).

55. Nay các Tỳ-kheo, đây có những Sa-môn, Bà-la-môn chấp trì ngũ Hiên tại Niết bàn luận, chấp trì các sự hiên tại Niết Bàn của loài hữu tình và năm luận chấp. Chấp trì ngũ pháp phát khởi do sự xúc phạm (của các căn).

56. Nay các Tỳ-kheo, đây có những Sa-môn, Bà-la-môn, luận bàn và tụng lại, chấp kiến và tụng lại, y cứ và tụng lại, đố xướng nghiêu sự kiến sai khác với bốn môn và bốn luận chấp. Chấp trì ngũ pháp phát khởi do sự xúc phạm (của các căn).

57. Nay các Tỳ-kheo, đây có những Sa-môn, Bà-la-môn, luận bàn và quá khố tại sự, luận bàn và tụng lại, luận bàn và quá khố tại sự và tụng lại, chấp kiến và quá khố tại sự và tụng lại, y cứ và quá khố tại sự và tụng lại, đố xướng nghiêu sự kiến sai khác với sáu môn và hai luận chấp. Chấp trì ngũ pháp phát khởi do sự xúc phạm (của các căn).

58. Nay các Tỳ-kheo, đây có những Sa-môn, Bà-la-môn, chấp trì ngũ Thủ ngũ trú luận, chấp bốn ngã và thọ giới là thọ ngũ còn với bốn luận chấp. Những vị này không có thọ cảm thọ những chấp trì ngũ trên, nên không có cảm xúc.

59. Nay các Tỳ-kheo, đây có những Sa-môn, Bà-la-môn chấp trì ngũ môn pháp Thủ ngũ trú luận, môn pháp Vô thọ ngũ luận, chấp bốn ngã và thọ giới, là thọ ngũ còn đố với môn pháp hữu tình và vô thọ ngũ đố với môn pháp hữu tình khác với bốn luận chấp. Những vị này không có thọ cảm thọ những chấp trì ngũ trên, nên không có cảm xúc.

60. Nay các Tỳ-kheo, đây có những Sa-môn, Bà-la-môn chấp trì ngũ Hộ u biên Vô biên luận, chấp thọ giới là hộ u biên vô biên với bốn luận chấp. Những vị này không có thọ cảm thọ những chấp trì ngũ trên, nên không có cảm xúc.

61. Nay các Tỳ-kheo, đây có những Sa-môn, Bà-la-môn chấp trì ngũ Ngộ y biên luận. Khi bốn hội và năm đố này hay năm đố khác dùng những lý ngộ y biên trì luận uẩn như con lợn và bốn luận chấp. Những vị này không có thọ cảm thọ những chấp trì ngũ trên, nên không có cảm xúc.

62. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, ch trng Vô nhân luận, ch p b n ngã và th gi i do vô nhân sanh v i hai luận ch p. Các v này không có th c m th nhng ch trng trên, n u không có c m xúc.

63. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, luận bàn v quá kh t i s , ch p ki n v quá kh t i s , y ch v quá kh t i s , đ xng nhi u ý ki n sai khác v i m i tám luận ch p. Nhng v này không có th c m th nhng ch trng trên, n u không có c m xúc.

64. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng H u tng luận sau khi ch t, ch p b n ngã có tng sau khi ch t v i m i sáu luận ch p. Các v này không có th c m th nhng ch trng trên, n u không có c m xúc.

65. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Vô tng luận sau khi ch t, ch p b n ngã không có tng sau khi ch t v i tám luận ch p. Các v này không có th c m th nhng ch trng trên, n u không có c m xúc.

66. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Phi H u tng Phi Vô tng sau khi ch t, ch p b n ngã phi h u tng phi vô tng sau khi ch t v i tám luận ch p. Các v này không có th c m th nhng ch trng trên, n u không có c m xúc.

67. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Đo n di t luận, ch p tr c s đo n di t, tiêu m t, h y ho i c a loài h u tình v i b y luận ch p. Các v này không có th c m th nhng ch trng, trên, n u không có c m xúc.

68. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn ch trng Hi n t i Ni t Bàn luận, ch p tr c hi n t i Ni t Bàn c a loài h u tình v i năm luận ch p. Các v này không có th c m th nhng ch trng trên, n u không có c m xúc.

69. Này các T-kheo, đây có nhng Sa-môn, Bà-la-môn, luận bàn v tng lai, ch p ki n v tng lai, y c v tng lai, đ xng nhi u s ki n sai khác v i b n m i b n luận ch p. Các

v này không có th c m th nh ng ch tr ng trên, n u không có c m xúc.

70. Này các T-kheo, đây có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, lu n bàn v quá kh t i s , lu n bàn v t ng lai, lu n bàn v quá kh t i s và t ng lai, ch p ki n v quá kh t i s và t ng lai, y c v quá kh t i s và t ng lai, đ x ng nhi u s ki n sai khác v i sáu m i hai lu n ch p. Nh ng v này không có th c m th nh ng ch tr ng trên, n u không có c m xúc.

71. Này các T-kheo, đây có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, ch tr ng Th ng trú lu n, ch p b n ngã và th gi i là th ng còn v i b n lu n ch p; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng m t ph n Th ng trú lu n, m t ph n Vô th ng lu n; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, ch tr ng Ng y bi n lu n; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, ch tr ng Vô nhân lu n; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn, lu n bàn v quá kh t i s , nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng H u t ng lu n sau khi ch t, nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng Vô t ng lu n sau khi ch t; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng Phi H u t ng Phi Vô t ng sau khi ch t; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng Đ o n di t lu n; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn ch tr ng hi n t i Ni t Bàn lu n; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn lu n bàn v quá kh t i s ; nh ng Sa-môn, Bà-la-môn lu n bàn v t ng lai, ch p ki n v quá kh t i s và t ng lai, y c vào quá kh t i s và t ng lai, đ x ng nhi u s ki n sai khác v i sáu m i hai lu n ch p. T t c nh ng v này có nh ng c m th (nh ng ch tr ng trên) do s xúc ch m qua sáu xúc x . Do duyên v i nh ng c m th mà tham ái phát kh i; do duyên tham ái, th phát kh i; do duyên th , h u phát kh i; do duyên h u, sanh phát kh i, do duyên sanh, già, ch t, s u, bi, kh , u, não phát kh i. Này các T-kheo, khi T-kheo nh th t bi t s t p kh i, s di t tr , v ng t, s nguy hi m và s xu t ly c a sáu ch xu t x , v y s có m t s hi u bi t v t ra ngoài nh ng đ u trên.

72. Này các T-kheo, có nh ng Sa-môn, Bà-la-môn nào lu n bàn v quá kh t i s , hay lu n bàn v t ng lai, hay lu n bàn v quá kh t i s và t ng lai, ch p ki n v quá kh t i s và t ng lai, y c vào quá kh t i s và t ng lai, đ x ng nhi u s ki n sai khác t t c nh ng v này đ u b bao trùm b i i c a sáu m i hai lu n ch p này, đ u chúng nh y v t lên, chúng v n b h n cu c bao ph n i đây.

Này các T-kheo, cũng ví nh ng i đánh cá lành ngh hay ng i h c đánh cá vung i trên m t h n c nh có m t sít sao. Ng i y ngh: "Nh ng con cá i n trong h n c nh này, t t c chúng đ u b bao ph trong t m i này, đ u chúng có nh y v t lên, chúng v n b h n cu c bao ph n i đây". Cũng nh v y này các T-kheo, nh ng Sa-môn, Bà-la-môn nào, lu n bàn v quá kh t i s , hay lu n bàn v t ng lai, hay lu n bàn v quá kh t i s và t ng lai, ch p ki n v quá kh t i s và t ng lai, đ x ng nhi u s ki n sai khác, t t c nh ng v này đ u b bao ph trong i c a sáu m i hai lu n ch p này; đ u có nh y v t lên, nh ng v này v n b h n cu c bao ph n i đây.

73. Nay các Tỳ-kheo, thân của Nhị Lai còn tồn tại, nhưng cái khi nào đã đến đã đi sẽ khác đã bỏ chết đi. Khi thân của vị này còn tồn tại thì chết Thiên và loài Ngạ quỷ còn có thể thấy thân này. Khi thân hoại mất chung, thì chết Thiên và loài Ngạ quỷ không thể thấy được.

Nay các Tỳ-kheo, như nhánh có mặt chùm xoài bỏ chết đi, tất cả trái xoài dính với nhánh này đều bị chung mặt sẽ phân với nhánh kia. Cũng như vậy này các Tỳ-kheo, thân của Nhị Lai còn tồn tại, nhưng cái khi nào đã đến đã đi sẽ khác đã bỏ chết đi. Khi thân của vị này còn tồn tại thì chết Thiên và loài Ngạ quỷ có thể thấy thân này. Khi thân hoại mất chung thì chết Thiên và loài Ngạ quỷ không thể thấy được.

74. Khi nghe nói vậy, đức Ananda bạch đức Thế Tôn:

- Kính thưa thầy, bạch Thế Tôn! Hy vọng thầy, bạch Thế Tôn! Pháp môn này gọi là gì, bạch Thế Tôn?

- Nay Ananda, pháp môn này gọi là "Lợi Võng", hãy như vậy mà phụng trì; gọi là "Pháp Võng", hãy như vậy mà phụng trì; gọi là "Phạm Võng", hãy như vậy mà phụng trì; gọi là "Kiếm Võng", hãy như vậy mà phụng trì; gọi là "Vô thường Chiên chiên", hãy như vậy mà phụng trì.

Thế Tôn thuyết như vậy. Các Tỳ-kheo hoan hỷ tin thọ lời Thế Tôn dạy. Trong khi kinh này đức Ananda truy vấn thuyết, mặt ngàn thọ giới đều rung động.

Hòa thượng Thích Minh Châu dịch Việt